

□ Европска унија припрема једну од највећих реформи саобраћајних прописа у последњим деценијама – од дигиталних возачких дозвола и нових правила за младе возаче, до усклађивања казни и забрана војне које ће важити у свим земљама чланицама. Дамир Окановић из Комитета за безбедност саобраћаја упозорава да ће део тих правила важити и у Србији.

Европски парламент је гласао о пакету нових правила о возачким дозволама који ће се применити широм Европске уније. Реформа доноси дигиталне возачке дозволе, строжа правила за саобраћајне прекршиоце и нижу старосну границу за професионалне возаче. Те промене представљају једну од највећих реформи саобраћајних прописа у Европској унији у последњим деценијама.

Дамир Окановић из Комитета за безбедност саобраћаја каже да промене неће почети да се примењују одмах, јер су предвиђени прелазни рокови од две до три године за државе чланице.

"Савестан возач никада неће бити забринут. Европска унија је усвојила сет мера, али ништа неће кренути да се примењује сад и одмах", истиче Рукановић.

Пробне дозволе – хоће ли важити у ЕУ

Једна од новина односи се на пробне возачке дозволе, које ће сада бити усклађене на нивоу Европске уније. Окановић наводи да је до сада постојао проблем, јер многе државе ЕУ нису имале такав институт, па су српски возачи често били у недоумици да ли им пробна дозвола важи у иностранству.

Савети возачима који планирају путовање у Грчку и Бугарску

Дамир Окановић је дао и савете нашим возачима који планирају путовање у Грчку и Бугарску.

"Грчки путари нашим људима шаљу бесплатне тагове. Дакле, ви можете потпуно бесплатно, укључујући и доставу, наручити грчки таг за путарину. Битно је само кад га добијете да уплатите одређени износ. Стиже на кућну адресу потпуно бесплатно и то би требало да урадите већ сада, јер прошле године на почетку сезоне се чекало по десет дана, на крају сезоне се чекало по месец и по дана", рекао је Окановић.

Подсетио је и да се у Бугарској путарина плаћа путем вињета.

"Наши људи немају навику, пошто овде плаћају на рампама и онда кад уђу у неку државу, крену, нема рампи и они прођу, а уствари нису свесни да их је снимила камера и да ће им стићи да плате путарину много скупље него иначе зато што ће платити још и казну", додао је Окановић.

"Сада када је Европска унија усвојила пробне возачке дозволе, биће много лакше да направимо компатибилност и да више немамо недоумице да ли те дозволе важе и како важе", објашњава Окановић.

Додаје да у будућности више неће постојати посебна картица за пробну дозволу, већ ће

млади возачи у ЕУ добијати стандардну дозволу са посебном шифром која ће указивати да је реч о почетнику.

"Сам образац пробне возачке дозволе више неће постојати. Дакле, онај ко први пут положи возачки испит, неће добити посебну картицу на којој пише пробна возачка дозвола, већ ће добити стандардну возачку дозволу, али са одређеном шифром која ће полицајцима указивати на то да се ради о пробном возачу. Тиме треба да се избегне тренутна ситуација са проблемом изласка у околне државе, дакле у иностранство где просто кад полицајац узме вашу пробну возачку дозволу, можда му буде нејасно шта је то и онда можете бити у проблематичном статусу", додаје Окановић.

Забрана вожње у једној земљи важиће у целој ЕУ

Према новим правилима, возач коме је у некој држави Европске уније изречена мера забране управљања возилом, неће моћи да вози ни у осталим државама чланицама.

"Мера забране управљања возилом изречена на територији једне државе чланице важиће и на територији целе Европске уније", наводи Окановић.

Додаје да се то за сада не односи на возаче са српским дозволама, али упозорава да и сада постоје озбиљне последице за теже прекршаје у иностранству.

"Што се наших возача тиче, уколико им се изрекне мера забране управљања у Хрватској, то није нешто што би требало да се види и у осталим државама чланицама. Међутим, постоји низ неугодности које могу да им се догоде ако направе неки тежи саобраћајни прекршај на пример у Хрватској, уђете у систем и следећи пут када хоћете да уђете на територију Европске уније, вама је блокиран улаз", упозорава Окановић.

Дигиталне дозволе

Нови пакет прописа предвиђа и увођење дигиталних возачких дозвола које ће бити доступне на мобилним телефонима.

"Путем QR кода полицијски службеник ће читавати вашу возачку дозволу и тако утврдити ваш идентитет", објашњава Окановић.

Поручује да је то нешто што ће бити примењено и код нас.

"Дакле, ми смо држава која је званично у статусу придруживања Европској унији и имамо обавезу да где год је то могуће у једном тренутку се ускладимо са прописима Европске уније. То се исто односи и на безбедност саобраћаја, тако да будите сигурни да ће се све то и код нас применити и то ће бити нешто што ће бити на корист возача", напомиње Окановић.

Млади возачи камиона и аутобуса

Европска унија снижава и старосну границу за професионалне возаче – са 21 на 18 година за камионе и са 24 на 21 годину за аутобусе.

Контрасмер, опкладе и оштре казне

Осврћући се на све чешће случајеве вожње у контрамеру, Окановић каже да разлози могу бити различити – од грешке и умора до намерног понашања.

"Мислим да не може да се искључи могућност да се ради и о својеврсним опкладама. Дакле, да неко уђе у супротан смер и да је организирано већ клађење да ли ће тај који је ушао у контрамер успети да дође до супротне петље или неће. А ако не дође, ако дође до судара, на ком километру ће се десити судар и онда ви сад уложите новац у то да ће на шестом километру да се деси судар. То је нешто што звучи јако изопачено и монструозно", каже Рукановић.

Подсетио је на јучерашњи случај на ауто-путу А1 из правца Београда ка Новом Саду.

"Грађани су реаговали, објавили су на друштвеним мрежама. Полиција је одмах реаговала, зауставила возача, по скраћеном поступку га привела код судије који је изрекао 30 дана затвора, 120.000 динара новчану казну, 15 казних поена и девет месеци забране управљања моторним возилом. С обзиром да се ради о возачу са проблемом возачком дозволом, то значи да је њему и одузета возачка дозвола. Дакле, једна врло оштра и примерена санкција", додаје Окановић.

У том смислу, навео је и случај који је био код Шапца.

"Тужилаштво би морало да утврди да ли је заиста било организовано неко клађење или није", поручује Окановић.

"То је изнуђен потез због недостатка радне снаге", сматра Окановић.

Истиче да је кључ у доброј обуци и преношењу искуства младим возачима.

"Основно што се замера младим возачима јесте недостатак искуства. То може прилично добро да се надомести тиме што ћете им та искуства пренети", поручује Окановић.

Упозорење возачима који крећу на пут

Окановић је упозорио возаче који путују у иностранство да се придржавају правила без обзира на висину казни.

"Уколико кренете на летовање, ставите дете позади, нисте га везали у дечјем седишту, већ сте га пустили да лежи, јер је то њему удобније и ударите на пример у бетонски ступ при брзини од 60 километара на час, а ваше дете није везано, иста сила ће деловати на ваше дете и у Хрватској и у Бугарској и у Грчкој, али и у Србији, односно ваше дете ће највероватније stradати. Због тога, молим вас, бирократија је једно, али закони физике су нешто потпуно друго и треба да се понашамо безбедно и у Србији и у Грчкој и у Македонији. Не због тога што су тамо казне овакве или онакве, већ због тога што то може да буде трагично", поручио је Окановић.

(РТС)